

Uchwała Nr 0007.32.2013
Rady Miejskiej w Czarnem
z dnia 21 czerwca 2013r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Czarne na lata 2013-2015

Na podstawie art. 18 ust 2 pkt 15 ustawy z dnia 08 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn DzU z 2013r. poz. 594) w związku z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 09 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. (Dz. U. 2013r. poz. 135)

Rada Miejska w Czarnem
Uchwała, co następuje

§1

Uchwała się Gminny Program Wspierania rodziny w Gminie Czarne na lata 2013-2015, w brzmieniu stanowiącym załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy Czarne

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej w Czarnem
mgr Benedykt Lipski

RADA MIEJSKA
77-330 CZARNE
woj. pomorskie

**Gminny Program Wspierania Rodziny
w Gminie Czarne na lata 2013- 2015**

WSTĘP

Gminny Program Wspierania Rodziny wyznacza zespół planowanych działań mających na celu wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, w procesie przywracania zdolności tych rodzin do prawidłowego funkcjonowania w szczególności poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Realizowane w ramach programu zadania koncentrować się będą nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie, również w sytuacjach, gdy dziecko umieszczone zostanie poza rodziną biologiczną, w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczej.

Rodzina jako podstawowa komórka życia społecznego jest pierwszym i najważniejszym środowiskiem wychowawczym dziecka, kształtującym jego osobowość, system wartości, poglądy, styl życia. Rodzina jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka.

Sprawowanie władzy rodzicielskiej polega głównie na opiece i wychowaniu dziecka oraz dbałości o jego prawidłowy rozwój, ochronę zdrowia, umożliwienie edukacji oraz rozwijanie talentów. Powinna ona przede wszystkim chronić interes dziecka oraz realizować w praktyce zasadę ochrony jego dobra. Dziecko pozostaje pod władzą rodzicielską do pełnoletniości tj. do ukończenia 18 roku życia. Instytucja władzy rodzicielskiej ma służyć przede wszystkim ochronie dobra dziecka. W sytuacji, gdy poprzez patologię w środowisku rodzinnym, nieudolność wychowawczą rodziców bądź pozostawianie w sytuacji kryzysowej, dobro to jest zagrożone, wśród których istotną rolę odgrywają zjawiska patologiczne, ich oddziaływanie czyni daną rodzinę dysfunkcyjną, czyli taką która nie potrafi sprostać swoim obowiązkom względem dzieci i innych członków rodziny oraz pomyślnie rozwiązywać swoich problemów i sytuacji kryzysowych, dziecko powinno być chronione przez władze publiczne.

Problemy występujące w takiej rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Alkoholizm, narkomania, przemoc, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, to główne problemy dezorganizujące życie rodzin, którym często towarzyszy również problem ubóstwa, czy długotrwałego bezrobocia. Są one najczęściej przyczyną niedostosowania społecznego dzieci.

W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrz rodzinne ulegają zaburzeniu, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi, moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Dlatego, jeśli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań. Rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, pracowników przychodni medycznych, policji, kuratorów sądowych i przedstawicieli innych instytucji, które mają kontakt z rodziną.

Celem polityki prorodzinnej państwa z punktu widzenia ochrony dobra dziecka jest wspieranie i pomoc ukierunkowana na przezwyciężanie trudności i usamodzielnienie poprzez wskazanie sposobów wyjścia z trudnej sytuacji kryzysowej i odpowiednie wsparcie materialne.

Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny wieloprotblemowej, należy kierować się

91

zasadą podstawowej roli rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować rodzinę w jej funkcji opiekuńczo-wychowawczej, należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić prawidłowe funkcjonowanie. Stąd założeniem Programu jest wsparcie rodziny naturalnej, już na etapie, gdy problemy się zaczynają oraz eliminowanie takich sytuacji kiedy dziecko musi opuścić własną rodzinę.

PODSTAWA PRAWNA

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Czarne na lata 2013-2015 określa zadania własne Gminy wynikające z :

1. ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2013r.,poz.135)
2. ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2009r. Nr 175, poz.1362, z późn. zm.)
3. ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. Nr180, poz.1493, ze zm.)

CEL GŁÓWNY

Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w procesie przywracania ich zdolności do prawidłowego funkcjonowania.

CELE SZCZEGÓŁOWE

1. Diagnozowanie i analiza środowisk rodzinnych poprzez:
 - 1) wywiad środowiskowy w rodzinie przeżywającej trudności,
 - 2) pracę socjalną polegającą na rozpoznaniu deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, zaniedbań względem dzieci oraz sytuacji dziecka w rodzinie, środowisku szkolnym, rówieśniczym,
 - 3) konsultacje ze specjalistami w celu sprecyzowania czynników mających wpływ na dysfunkcyjność rodziny.
2. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny przez:
 - 1) objęcie dożywianiem uczniów szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych na terenie placówek oświatowych,
 - 2) monitorowanie zagrożeń dot. sytuacji zdrowotnej dzieci poprzez kontakt i współpracę z placówką służby zdrowia na terenie gminy Czarne
 - 3) zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej ubogim rodzinom w ramach ustawy o pomocy społecznej między innymi poprzez przyznawanie zasiłków.
3. Rozwijanie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziny, zapewnienie jej specjalistycznego poradnictwa i wsparcia poprzez:
 - 1) umożliwienie rodzinom korzystania z pomocy asystenta rodziny, którego zadaniem jest organizowanie pracy z rodziną w miejscu zamieszkania bądź w miejscu wskazanym przez rodzinę,
 - 2) umożliwienie dzieciom z rodzin przeżywających trudności korzystania z pomocy świetlic środowiskowych na terenie Gminy Czarne, która przy wsparciu asystenta rodziny pomaga w opiece i wychowaniu dzieci,

- 3) pomoc rodzinom przeżywającym trudności w dostępie do konsultacji i specjalistycznego poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, terapeutycznego,
 - 4) pomoc rodzinom w dostępie do poradnictwa prawnego, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego.
4. Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywania już istniejących poprzez:
- 1) systematyczne monitorowanie przez pracowników socjalnych, nauczycieli, pedagogów szkolnych oraz przedstawicieli innych zawodów kontaktujących się z rodziną, w tym placówkami służby zdrowia rodzin zagrożonych kryzysem,
 - 2) motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz ograniczania bądź niwelowania własnych dysfunkcji np. podjęcie terapii leczenia uzależnień – współpraca z Gminną Komisją ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, podjęcie terapii dla ofiar oraz sprawców przemocy domowej – współpraca z policją i Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania i Przemocy w Rodzinie,
 - 3) angażowanie rodzin do udziału w projektach, szkoleniach rozwijających umiejętność planowania swojej przyszłości zawodowej i osobistej oraz motywujących do podjęcia pracy,
 - 4) angażowanie i motywowanie rodzin oraz pomoc w dostępie do korzystania ze specjalistycznego wsparcia dla rodziców w celu podniesienia umiejętności opiekuńczo – wychowawczych, wzmocnienia poczucia odpowiedzialności za własną sytuację życiową, dostarczanie wiedzy na temat prawidłowego wypełniania obowiązków rodzicielskich
 - 5) współpracę z podmiotami, instytucjami działającymi w środowisku lokalnym, w szczególności szkołami, policją, placówkami służby zdrowia, sądami, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, w celu poprawy sytuacji rodzinnej pod względem zdrowotnym, materialnym i społecznym,
 - 6) bieżące aktualizowanie strony internetowej Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnem w zakresie miejsc i form pomocy rodzinom będącym w kryzysie.
5. Dążenie do reintegracji rodzin poprzez:
- 1) pomoc rodzinie z której dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej w odbudowaniu odpowiedniego środowiska wychowawczego z poprawnymi relacjami i rolami, pozwalającymi na powrót dzieci do rodziny naturalnej, przywracanie prawidłowego funkcjonowania rodzin poprzez wsparcie asystenta rodziny.
6. Podejmowanie działań profilaktycznych poprzez:
- 1) udział w ogólnopolskich kampaniach, których celem jest wzmocnienie rodziny i jej roli w społeczeństwie,
 - 2) udział w projektach współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej, mających na celu poprawę życia rodzin.

W skład Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Czarnem wchodzi również programy zapobiegawcze i profilaktyczne takie jak :

„Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie”

„Gminny Program przeciwdziałania narkomanii”

„Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych”

ADRESACI PROGRAMU

Rodziny wychowujące dzieci, zamieszkałe na terenie Gminy Czarne dotknięte przemocą, problemem uzależnień, zagrożone ubóstwem, przejawiające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz rodziny, których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej.

ŹRÓDŁO FINANSOWANIA

Środki na realizację Programu będą pochodzić z budżetu Gminy Czarne, ze środków Unii Europejskiej, z programów rządowych przeznaczonych na pomoc i wspieranie rodziny.

REALIZATORZY PROGRAMU

Program będzie realizowany przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnem we współpracy z instytucjami opisanymi w poniższej tabeli.

Lp.	Instytucje	Zadania/zakres współpracy
1.	Urząd Miasta i Gminy w Czarnem	Wspieranie lokalnych programów oraz inicjatyw na rzecz rodziny w zakresie kreowania i upowszechniania pozytywnych wzorców funkcjonowania rodziny.
2.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Człuchowie	Udzielanie pomocy i wsparcia w rozwiązywaniu problemów dotyczących rodzin zastępczych oraz rodzin zagrożonych kryzysem. Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo – wychowawczych. Udzielanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo – wychowawcze. Podejmowanie czynności w procedury ramach Niebieskiej Karty.
3.	Sąd Rejonowy-III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Człuchowie	Orzekanie z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego.
4.	Kuratorzy sądowi	Wykonywanie zadań o charakterze wychowawczo-resocjalizacyjnym, profilaktycznym i kontrolnym związanych z wykonywaniem orzeczeń sądu. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.
5.	Gminna Komisja do spraw Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Zapewnienie osobom uzależnionym i ich rodzinom oraz ofiarom przemocy w rodzinie dostępu do specjalistycznych form wsparcia poprzez prowadzenie Punktu Konsultacyjnego. Organizacja, finansowanie i współfinansowanie wypoczynku letniego w formie kolonii z programem profilaktycznym w szczególności dla dzieci z rodzin dotkniętych problemem uzależnienia od alkoholu oraz przemocy w rodzinie.

		Wspieranie alternatywnych form spędzania wolnego czasu dla dzieci, młodzieży (w tym pozalekcyjnych działań opiekuńczo-wychowawczych, kulturalno-oświatowych, sportowych i rekreacyjnych) oraz dorosłych. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.
6.	Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie	Integrowanie i koordynowanie działań wszystkich instytucji oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Wspieranie osób i rodzin dotkniętych problemem przemocy. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.
7.	Posterunek Policji w Czarnem	Zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom i rodzinom na terenie Gminy Czarne. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty. Przeciwdziałanie przestępczości i uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży.
8.	Szkoły z terenu Gminy Czarne	Realizacja szkolnych programów profilaktycznych, edukacyjnych i wychowawczych. Wsparcie pedagogiczne dla rodziców i dzieci, pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych. Uświadomienie rodzicom potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży. Organizacja czasu wolnego dla dzieci i młodzieży (zajęcia terapii pedagogicznej, socjoterapeutycznej, pomoc w odrabianiu lekcji). Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.
9.	Świetlice środowiskowe w Gminie Czarne Czarneńskie Centrum Kultury	Wspieranie rodziny w sprawowaniu jej podstawowych funkcji, pomoc w nauce, organizacja czasu wolnego, rozwój zainteresowań, organizacja zajęć i zabaw sportowych, stała współpraca z rodziną dziecka, współpraca z różnymi instytucjami w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i rodzinnych dzieci, rozwijanie zainteresowań i uzdolnień dzieci, pomoc dziecku w radzeniu sobie z życiowymi problemami, kryzysami (rodzinnymi, z rówieśnikami), pomoc dla dzieci i młodzieży pragnącej rozwijać swoje twórcze zainteresowania i talenty oraz uzdolnień mieszkańców przez tworzenie kół zainteresowań, realizacja projektów i programów służących zdrowemu stylowi życia, przeciwdziałaniu uzależnieniom i biernym formom spędzania czasu wolnego.
10.	Przychodnia Rodzinna w Czarnem – Podimed i Novo med	Opieka i profilaktyka zdrowia. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.
11.	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Człuchowie	Umożliwienie rodzinom z dziećmi skorzystania ze specjalistycznego wsparcia psychologicznego, terapeutycznego i pedagogicznego.
12.	Parafie z terenu Gminy	Wspieranie działań w zakresie realizowania programów

	Czarne	na rzecz rodziny oraz upowszechniania pozytywnych wzorców funkcjonowania rodziny.
13.	Organizacje pozarządowe i inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie	Zagospodarowanie czasu wolnego oraz promowanie aktywności dzieci i młodzieży poprzez propagowanie działalności klubowej, sportowej, rekreacyjnej i kulturalnej.

MONITOROWANIE PROGRAMU

Monitoring programu umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie działań korygujących. Koordynatorem programu jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarne. Program ma charakter otwarty co oznacza, że powinien ewaluować w zależności od pojawiających się potrzeb.

PODSUMOWANIE

Gminny Program Wsparcia Rodziny zakłada tworzenie sprzyjających warunków do poprawy życia rodzin i dzieci. Niezbędne jest systematyczne podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków dysfunkcji oraz promowanie rodzinnego stylu życia. Aby osiągnąć zamierzone cele w realizację programu powinny włączyć się aktywne instytucje, placówki i organizacje, które swoimi działaniami wspierają dzieci i rodziny. Spodziewanym efektem realizacji programu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, poczucie bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla dziecka i rodziny.